

Beszámoló

Az ösztöndíj időszakában ingázással foglalkoztam Kolozsvár vonzáskörzetében, olyan rádióműsorok és podcastek elkészítéséhez, amely különböző településeket, ezek életét és érdekességeit mutatja be olyan emberek szemszögén keresztül, akik ugyan ott élnek, de nem ott tanulnak vagy dolgoznak, hanem onnan ingáznak egy másik településre.

Viszonylag gyorsan arra a következtetésre jutottam, hogy a vonatos ingázás önmagában nem fedi le a környék valóságát. Ha ezzel a témával akarok foglalkozni, el kell beszélgetnem a többi megoldást – busz, autó, carpooling – használókkal is. Így is tettem, interjúalanyaim között szerepelnek mindenféle közlekedési eszközt igénybe vevők.

A rádióműsorok és a podcastek fő célja az, hogy az ingázókon keresztül ismerhessük meg azokat a településeket, ahonnan ingáznak, többet és/vagy mást, mint amit egy útikalauzban olvashatnánk. Kolozsvár valóban abszolút központja, mágnese a régióknak, ez magától értetődik, ugyanakkor vannak kisebb központok is, amelyeket különösen a szórványban nem szabad elhanyagolni. Ilyen például Szamosújvár, ahol a magyar nyelvű oktatás, a Kemény Zsigmond Elméleti Líceum, és a Téka Alapítvány összegyűjti a környék magyar gyerekeit. Közöttük jócskán akadnak ingázók is, Désről, Székről, a Szamosújvár és Kolozsvár közötti falvakból is járnak be gyerekek. A velük való beszélgetésekkor nagyon érdekes képet kaptam a településeikről. Hogy csak néhány példát említsek: a Székről Szamosújvárra ingázó diák életében nem játszik akkora nagy szerepet a falu legnagyobb eseményeként számon tartott Bertalan-nap, hanem sajátos látnivalókat emelt ki. Vagy amikor arról kérdeztem a bonchidai diákot, hogy hova vinne egy turistát a Bánffy-kastélyon kívül, szinte gondolkodás nélkül sorolt olyan programokat, látnivalókat, amelyeket nem vagy alig találunk meg, ha rákeresünk mondjuk az interneten.

Természetesen az ingázás, mint „életforma” is érdekelt: hogy mit csinál az, aki naponta kétszer úton van hosszabb-rövidebb ideig; hogy lehet-e ismerkedni ezeken az utakon; hogy mire figyelnek az ablakon kinézve azok, akik már nagyon jól ismerik a kilátást. Ebben a témában is érdekes beszélgetéseket folytattam. Én magam heti ingázó voltam annak idején, viszont a napi ingázás teljesen más élményeket, életérzést jelent, akár a terhelést, akár az utazáshoz, mint folyamathoz való viszonyulást nézzük, ezekről is beszélgettünk.

Az ingázókkal készült interjúk mellett olyan hanganyagok gyűjtésébe kezdtem, amely adott településeken élt vagy élő ismert személyiségek vallomását tartalmazza. A végső műsorok ezekkel fognak kiegészülni, mivel nem beszélhetünk a jelenről a múlt ismerete és említése nélkül.